

DODO – NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Helena Černá – Petra Roškotová, Národní knihovna ČR

Národní knihovna ČR od prosince 2002 nabízí elektronické dodávání dokumentů ze svých fondů. Tuto službu mohou využívat instituce v rámci testovacího provozu. Poskytování digitálních kopií je v podstatě služba založená na tzv. principu *just-for-you-digitizing*. Jedná se vytvoření tzv. prozatímní digitální kopie dokumentu, která je vytvořena právě a jen pro uživatele, který si ji objednal.

Uživatelé, mající zájem o tuto službu musí uzavřít s NK ČR smlouvu, která je dostupná ke stažení na adrese <http://doc.nkp.cz>.

NK
Document delivery

Elektronické dodávání dokumentů z fondu Národní knihovny ČR

Systém elektronického dodávání dokumentů (DODO) nabízí uživatelům NK možnost objednávat kopie dokumentů z fondu NK ČR.

Jedná se o:

- články z periodik
- kapitoly z knih
- statě ze sborníků
- dokumenty z digitální knihovny
- články objednané ze zahraničí v rámci MHRUS došlo elektronickou cestou

Systém umožňuje uživatelé kontrolovat průběh práce na objednávce, stav účtu a přehled uskutečněných transakcí.

Pokud chcete využívat našich služeb, je třeba:

1. **Uzavřít** s NK ČR Smlouvu o řízení uživatelského účtu **pro jednotlivce** nebo **pro instituci** a osobně nebo poštou j. ve dvou podepsaných a oprotivázaných exemplářích dodat do oddělení referenčních a meziknihovních služeb (ORMS)
2. **Napsat** konto, zájemci o založení účtu mohou zaplatit vklad několika způsoby:
 - fakturou
 - složenkou
 - osobně v pokladně NK ČRVždy je nutné předložit v oddělení ORMS doklad o zaplacení, jinak nebude konto aktivováno.
3. **Registrovat** se do systému
4. **Objednávat** dokumenty podle vašich potřeb

Národní knihovna bude od 5. července do 2. srpna uzavřena a proto nebude v provozu ani služba DODO. Poslední termín pro podání žádanek je středa 2. července a příjem nových záloh v pondělí 4. srpna 2003.

Ceník **Smlouva pro jednotlivce** **Smlouva pro instituce** **Knihovní řád**

Smlouvy ke stažení (formát MS Word)

- **Smlouva pro instituce** (20 kB)
- **Návod na vyplnění a zaslání smlouvy** (27 kB)

Document delivery ©2002 NK ČR
System AP Safe II
©2002 AP Safe s.r.o.

Uživatelé dle smlouvy může být česká knihovna či organizace, která má siglu – identifikační lokační značku přidělenou oddělením pro souborné katalogy NK. Uživatelé může být i zahraniční knihovna, která nemá siglu. O poskytování služby jednotlivcům se uvažuje.

Podepsanou smlouvu je nutné doručit osobně nebo poštou do NK ČR a to ve dvou exemplářích. Smlouva musí obsahovat veškeré náležitosti včetně podpisu statutárního zástupce instituce.

Předmětem této smlouvy je zřízení tzv. uživatelského konta uživatele u NK za účelem financování a provádění elektronického vyúčtování veškerých meziknihovních služeb poskytovaných uživateli na základě čl. 24 Knižovního řádu NK v cenách dle Ceníku placených služeb a poplatků NK, a dále prostřednictvím takového konta poskytování nové meziknihovní služby "DODO" spočívající v elektronickém dodávání dokumentů uživateli.

Na základě této smlouvy bude uživatelům zřízeno finanční konto, na které složí libovolnou částku. Poté se na webovských stránkách zaregistrují pod svým uživatelským jménem, kterým je u institucí sigla, a heslem.

Po registraci do systému se uživatel přihlásí na svou stránku, ze které může zasílat objednávky na články z časopisů, kapitol z knih a statí ze sborníků. Poskytování kopií elektronickou cestou je prováděno na základě vyplnění objednávkového formuláře. Pro různé typy objednávek se generují příslušné formuláře. Objednávky lze zadat přes internet zapsáním požadavku do příslušného objednávkového formuláře.

Objednávání předchází vyhledání dokumentů ve fondech NK ČR, při kterém je nutno využít jak hlavní katalog NK, tak i naskenované katalogy

KATIF. Jako v dalších službách je základem přesná bibliografická citace, bez které není možno objednávku uskutečnit. Uživatel se vystavuje nebezpečí, že mu bude objednávka vrácena nebo že její vyřízení bude mnohem delší. Z dosavadních zkušeností můžeme uvést, že vracíme asi 9 % objednávek právě kvůli špatným citacím.

Po odeslání objednávky mohou na svých stránkách uživatelé kontrolovat, co se s jejich objednávkou v daném okamžiku právě děje.

Pro správu objednávek je v systému vytvořena speciální aplikace, která v sobě spojuje přehled o uživateli, jejich objednávkách, účtech a úhradách.

Název objednávky	Typ	Stav	Detail	Upravit	Výsledek	Smazat
010	Objednávka cestopis MHVS	Vyřízená	[X]		[X]	
test6	Objednávka kopie článků z periodika	Vyřízená	[X]		[X]	
test8	Objednávka kopie článků z periodika	Zrušená	[X]			X
Poznámka: tak to skusim, tak to skusim.						
test	Objednávka kopie článků z periodika	Vyřízená	[X]		[X]	
test 5	Objednávka kopie článků z periodika	Vyřízená	[X]		[X]	
test 3	Objednávka kopie článků z periodika	Vyřízená	[X]		[X]	
MHVS	Objednávka kopie článků z periodika	Vyřízená	[X]		[X]	
001	Objednávka kopie článků z periodika	Vyřízená	[X]		[X]	
001	Objednávka kopie článků z periodika	Vyřízená	[X]		[X]	
1/2003 - žloutka	Objednávka kopie článků z periodika	Vyřízená	[X]		[X]	
žloutka	Objednávka kopie článků z periodika	Vyřízená	[X]		[X]	

Národní knihovna si na zpracování požadavku ponechává 48 hodin. Během této doby se pracovníci snaží objednávku čtenářů uspokojit. Pokud se vyskytne jakýkoliv problém, jež by mohl vyřízení objednávky zpomalit, např. dokument je půjčen atd., objeví se na uživatelské stránce poznámka, která vysvětluje proč se čas vyřízení objednávky prodlouží.

Nové příšle objednávky se kontrolují pracovníky v NK několikrát denně. Po zahájení objednávky, se žádaný dokument vyhledá v knihovně. Je vyexpedován z oddělení periodik nebo ze skladu v Klementinu či v Hostivaři. Po obdržení dokumentů pracovníci vytvoří elektronickou kopii dokumentů, v této době pomocí skeneru nebo elektronických kopií pomocí digitálního fotoaparátu.

Po převedení dokumentu do digitální podoby, v tomto případě naskenování dokumentu, je vytvořen tzv. DODO dokument, jež je zaslán na ftp server, kde je vystaven po dobu čtrnácti dní. Takto pořízenou digitální kopii si následně může uživatel běžným webovským prohlížečem přímo stáhnout ze svého chráněného konta na serveru. Soubor je ve formátu .tiff, .jpg nebo .pdf. Následně si dokument vytiskne a tím získá „původní“ papír.

rovou verzi dokumentu. Uživatel může využívat data pouze pro vlastní potřebu v souladu s autorským zákonem.

Tato služba je placená, za jednu stránku dokumentu se platí 2,- Kč, u dokumentů vydaných před rokem 1935, stojí elektronická kopie jedné stránky 5,- Kč. Finanční částky se automaticky odečítají z klientova konta při vyřizování objednávky.

Službu DODO mohou využívat i knihovny, které mají v NK ČR zřízen účet na zahraniční MVS. Dokumenty, které budou zaslány elektronicky do NK ze zahraničí, mohou být také vystavěny na ftp serveru na uživatelské kontě.

Služba je teprve v testovacím provozu, a proto není možné vyvodit žádné závazné závěry nebo statistiky .